

Uvodnik

KDO LJUBI DOMOVINO?

Veliko se piše ter govori o t. i. domovinski ljubezni. Zlasti na Koroškem, kjer igra pojem »ljubezen do domovine« slej ko prej važno vlogo, s katerim razni politični krogi politično prav dobro vozijo. Prav tako pa je dejstvo, da pojmi kot »domovina« ter »domovinska ljubezen« niso razčiščeni. In to tem manj, čim pogosteje se jih pristojni krogi poslužujejo. Gotovo ni lahko, tovrstnih pojmov stvarno definirati. Zato pa se lahko z njimi manipulira; to se pravi: s tem da se jih poslužuješ, zasleduješ pravzaprav konkretne politične cilje, ki pa nimajo nobene skupnosti z dejanskim pomenom tistega pojma.

Znano je, da je »Heimattienst« organizacija, ki vedno spet razglasa »ljubezen do domovine«, kritizira Slovence zaradi »pomanjkanja domovinske zvestobe«, vpije »domovina, domovina« — skratka: njegova politična aktivnost se napram javnosti nenehoma izraža v apeliranju na t. i. domovinstvo (Heimattum). Toda predstavniki te organizacije dolgujejo Koroški resno razlago citiranih gesel. Potemtakem pa je tudi možno potvarjenje stvarnosti. Kako drugače si mogoče razlagati predstave pretežnega dela koroškega prebivalstva kot npr.: »Karavanke oz. južna meja so še vedno v nevarnosti« ali razlikovanje med »nacionalnimi Slovenci« (= zavedni koroški Slovenci, ki zahtevajo realizacijo državne pogodbe) ter »heimatentreue Südkärntner« (= t. i. »vindišarji«, ki zagovarjajo germanizacijo).

Ljubezen do domovine vsekakor ni samo neko govorjenje o »Heimatscholle«, »Heimaterde« ali »Heimattreue«. Je m. dr. iskreno zavzemanje za boljše življenjske pogoje domačinov, je predvsem smisel ter skrb za enakovredne socialne interese naših delavcev in kmetov ter je končno konsekventen boj za enakopravnost pristašev kake narodnostne manjšine in to na vseh družbenih področjih. Zavedam se dejstva, da s temi formulacijami nisem dojel večne ter edinozveličavne definicije pojma »domovinska ljubezen«. Beseda »domovina« je preveč komplicirana, ter preveč raztegljiv pojem, da bi ga mogel stvarno opisati v dveh kratkih stavkih. Kljub temu pa ne smem navedenih zahtev prezreti, ker se že itak več kot dovolj prezirajo.

V tem smislu koroški Slovenci zares ljubimo svojo domovino. Zahtevamo realizacijo državne pogodbe, ker vidimo v njej predpogoj za svobodno Avstrijo. Smo proti podiranju Karavank oz. državnih meja, ker smo za mir. Hkrati pa smo koroški Slovenci za dokončno uveljavitev pravic koroškega (tudi slovenskega) prebivalstva — in to v vseh ozirih. Kajti dejanska enakopravnost garantira mir, sožitje ter izraža našo ljubezen do Koroške in njenega prebivalstva. Neglede na to, ali so ta naša prizadevanja »Heimattreue« po volji ali pa ne, ker mu pač prepričajo njegove politične račune!

Janko Kulmež

Trda stališča na Dunaju

SLOVENSKI ZASTOPNIKI ZA URESNIČITEV TERITORIALNEGA NAČELA

V torek, dne 11. septembra 1973, je bil drugi sestanek tako imenovanega kontaktnega odbora med manjšino in zvezno vlado. Tej seji je predsedoval avstrijski zvezni kancler Kreisky, navzoči pa so bili še avstrijski minister za zunanje zadeve, Kirchschläger, ter visoki uradniki drugih ministrstev. Na skoraj štiriurni seji so zastopniki koroških Slovencev trdo zastopali stališče po teritorialni uresničitvi člena 7 avstrijske državne pogodbe.

Brez dvoma je moralo biti vladnim zastopnikom ter navzočim strokovnjakom jasno, da bo edino rešitev manjšinskega vprašanja po teritorialnem načelu mogla zadovoljiti slovensko narodno skupnost na Koroškem. Ker le pod tem pogojem je možno, da sleherni koroški Slovenec pride v polno korist svojih pravic, ki jih ima na podlagi avstrijske državne pogodbe, ne glede na to, kje živi in koliko je število koroških Slovencev na tem območju.

Zastopniki zvezne vlade pa niso zavzeli ne odklonilnega ter tudi ne pritrdilnega stališča do realizacije teritorialnega načela; vendar je treba s tem v zvezi poudariti, da tudi nihče od navzočih ni predlagal številčnega ugotavljanja koroških Slovencev, ki naj bi bilo podlaga za izvedbo in obseg zakonskih določil iz člena 7 avstrijske državne pogodbe.

V daljši debati so obravnavali razloge za vzdušje na Koroškem, ki otežkoča rešitev

manjšinskega vprašanja. Za razstrupitev vzdušja na Koroškem so sklenili ustanoviti pododbor za informiranje, kateremu predseduje univerzitetni asistent dr. Erik Prunč. Pri tem pododboru bodo tudi sodelovali zastopniki javnih občil, kot ORF, ter sindikat žurnalistov.

Da bi tudi na področju šolstva prišlo do sprememb v tej smeri, da bodo morali učitelji objektivno posredovati učencem zgodovinsko sliko tako Koroške kot Slovenije, predvsem pa tudi koroških Slovencev, so ustanovili tako imenovani šolski pododbor, ki mu predseduje predsednik deželnega šolskega sveta za Koroško, deželni poslanec Gutenbrunner, ter v katerem so prav tako kot v informacijski podkomisiji zastopani koroški Slovenci.

Koroški Slovenci moramo sicer ugotoviti, da nam ta seja kontaktnega odbora ni prinesla zagotovila, da bo teritorialno načelo povsem obveljalo. Vendar ne sme biti ne za nas, pa tudi ne za zvezno vlado dvoma, da velja področje, na katerem se naj izvršuje člen 7, oni del Koroške, ki ga označuje odlok provizorične koroške deželne vlade z dne 3. 10. 1945 v zadevi dvojezičnih osnovnih šol. Slej ko prej bo treba pozorno zasledovati vse ukrepe in izjave članov zvezne vlade, da se zabrani zavlačevanje rešitve našega vprašanja. Brez dvoma je možno, da bi vsi sklenjeni ukrepi pomenili tovrstno zavlačevanje. Kajti kaj pomaga, ako bi sicer odbori in pododbori izdelali pod velikim naporom lepe načrte, če pa bi te načrte nobena zvezna vlada ne hotela uresničiti.

Naslednja seja kontaktnega odbora bo 6. novembra 1973.

Sima bo odstopil

Po večmesečni razprtiji znotraj SPÖ, se je koroški deželni glavar Hans Sima le odločil za odstop, in sicer bo to storil 12. aprila (ta dan je ravno veliki petek) 1974. Deželni glavar je poudaril, da se je odločil za ta korak popolnoma prostovoljno, potem ko mu je pisal predsednik SPÖ dr. Bruno Kreisky. V pismu je namreč Kreisky hvalil Simove zasluge, hkrati pa ga je opozoril na dobro sožitje v stranki.

Ultimat koroške SPÖ, da mora Sima iti 1. oktobra t. l., si Kreisky predstavlja, tako da naj bi deželni glavar do 1. oktobra naznanil termin svojega odstopa. Sima je sedaj ustregel Kreiskyjevi želji.

Svoj odstop je koroški deželni glavar objavil v ponedeljek zvečer v radioteleviziji; termin 12. april 1974 si je izbral zaradi tega, ker je bil istega dne pred devetimi leti prvič izvoljen za deželnega glavarja Koroške.

Sima je tako kot poštenjak postal ve-
● lika žrtev političnih intrig znotraj socialistične stranke. Predbacivali so mu, da
● je kriv poraza SPÖ na zadnjih občinskih volitvah na Koroškem, in sicer zaradi
● tega, ker je dal nalog za postavitve dvojezičnih tabel v nekaj slovenskih krajih,
● čeprav vemo, da je socialistična stranka sama izglasovala zakon o dvojezičnih tabelah.
● Kaj se je potem zgodilo, je vsem znano.

AVSTRIJSKI VOJAKI:

Kje je čuš? Ubili ga bomo!

Kdor je bral NAŠ TEDNIK, številka 35, gotovo ni prezrl članka »Ravnanje avstrijske zvezne vojske zahteva našo pozornost«. Kdor je bral omenjeni članek, je izvedel, da se je moral koroški Slovenec m. h. udeležiti v beljaški Lutschou-nig-kasarni t. i. inštrukcij ter inšpekcij. Udeležil se jih je od 4. do 7. septembra t. l. Bile so zanimive ter žalostne.

Kaj se je torej zgodilo? M. h. je na orožnih vajah delil približno 700 letakov, ki so vsebovali člen 7 avstrijske državne pogodbe. Torej del avstrijske ustave, na katero se razni vojaški politiki vedno sklicujejo. Vendar ustava večini udeležencev teh orožnih vaj očitno ni dovoljna. Vsekakor jih je člen 7 avstrijske državne pogodbe tako razburil, da so koroškega Slovenca, ki se zavzema za realizacijo državne pogodbe, psovali: »Ihr Partisanen! Verdommte Tschusch! Mit dem Gummiknittel kherst nach Jugaslawien gjojt! Entweder bist a Teitscher oder a Jugaslaw.« Pljuvali so ter mislili, da se je pljunek prijel koroškega Slovenca. Pa so se zmotili. Prijel se je v prvi vrsti Avstrije same, za katero se hočejo kot vojaki boriti.

Toda prvi pljunki udeležencem teh orožnih vaj niso zadostovali. Pljuvali so naprej, pljunki so bili še bolj »mastni« in so predvsem smrdeli.

M. h. je opazil, da je s svojo akcijo povzročil veliko razburjenje. Reakcija s strani njegovih vojaških kolegov je bila strupena. In tudi groženj ni primanjkovalo. Zato je šel to noč zgodaj spat, medtem ko je večina njegovih kolegov zamenjala zdrav počitek s steklenicami piva. (Kako se ogromni konzum alkohola »ujema« z varnostnimi predpisi pri streljanju ter kakšne posledice lahko to povzroči, smo podrobneje opisali v članku »Ravnanje avstrijske zvezne vojske zahteva našo pozornost«.) Spali so v šotoru, ki je nudil 30 vojakom prenočišče. M. h. ni mogel takoj zaspiti ter je tako diskutiral z nekim študentom iz Beljaka, ki je pametno govoril ter se konec koncev zavzemal za koroške Slovence. Pogovarjala sta se približno do 23. ure. Tedaj je namreč prikorakalo v šotor nekaj vojakov ter povpraševalo: »Kje je čuš? Tisti partizan. Ubili ga bomo!« M. h. je molčal, drugi pa so zahtevali, naj mirujejo, ker želijo spat. Šli so ven, njim pa je sledil beljaški študent. Tam so ga zgrabili, ker so ga zamenjali z m. h. Ko so spoznali, da so se zmotili, so ga izpustili, ter vpili: »Tschusch, du Schwajn, kumm außel!«

M. h. ni odgovoril ter tudi ni zapustil svojega ležišča. Pač pa je slišal, ko je eden izmed njegovih »kolegov« vprašal: »Kje je kakšna steklenica?« Kmalu so jo našli ter v njo »scali«. Ko je bila steklenica polna, pa so koroškega Slovenca »poscali«. Dvakrat.

Ker je delil člen 7 avstrijske državne pogodbe.
● Pogrešali so še samo slovensko kri.
● Oziroma zdrobljeno slovensko kost. Ali v šotoru jo niso našli. Niso namreč hoteli motiti počitka njihovih nemških tovarišev. Zato so na m. h. mestu odprli šotor ter našega rojaka za noge in roke zvelikli na bližnjo cesto. Tam ga je nekdo držal za noge, drugi pa mu je s pestjo hotel zamašiti usta. Kar se mu je tudi več ali manj posrečilo. Mašil mu je usta, da ne bi mogel vpiti. Mašil je dolgo. Dokler ga m. h. ni ugriznil. Ugriznil ga je tako močno, da je njegovo »žrti«
(Dalie na 4. strani)

KOMENTAR

Dialektika?

Slovenci nimamo posebno radi učenih besed, vendar so besedo v naslovu naredili tokovi časa preveč pomembno, da bi mogli iti preprosto mimo nje.

Beseda je grškega porekla in pomeni najprej pri Grkih govorniško spretnost, potem odkrivanje resnice, odkrivanje protislovij in trditvah sobesednika. Pred kakim stoletjem pa je izraz uporabil nemški modroslovec Hegel za označitev svojega modroslovnega nauka o razvoju; za njim je razvojni nauk povzel marksizem in mu ob tedanjih znanstvenih odkritjih dal materialistični pečat.

Materializem, idealizem ali še kakšno gledanje je danes docela premagano kot filozofski svetovni nazor, ko je znanost odkrila, da materije v strogem smislu ni, ampak da je vse atomarno neprestano gibanje energije, ubrano z matematičnimi zakoni.

Pojem dialektike pa je še zmeraj prisoten kot nekakšna zakonitost, da se vse razvija na nasprotjih (teza — antiteza — sinteza), kar sicer pogosto drži, včasih pa tudi ne, vključno s protislovjem.

Kar zadeva našo zamejsko skupnost, bo morda precej držalo, da se razvija na protislovjih, na eno tezo je prišla antiteza, kar pa še ni privedlo do prave sinteze.

Veliko protislovje je bilo po zadnji vojni v tem, da smo se čutili objekt, ko bi se morali končno začutiti subjekt. Še zmeraj z občutkom, da nas nekaj preganja, smo iskali varnosti pod ideologijo naprednosti ali pa z zaupanjem v krščansko pravičnost krogov, ki so nosili le krščansko ime, ne pa duha.

Danes se zdi, da postajamo vedno bolj osebno, da nas ne skrbi, da bi izgubili neko svojo podeželsko idilo, ki je v resnici že dolgo ni več. In ne skrbi nas niti, da bi izgubili neko vnaprej začrtano naprednost, kopirano po tujih vzorih. Odločilna je naša lastna zamejska stvarnost.

Ker smo osebno, vemo, da moramo sami voditi lastno diplomacijo z vso prožnostjo prilagajanja vsakemu političnemu stanju med našo in matično državo, z vso spretnostjo diplomatsko politične igre, ki jo zahteva današnji čas, kajti prav nič bi se ne premaknilo, če bi naslavljali mile prošnje, da se izpolni državna pogodba in še pristavljali, kako da kljub vsemu zaupamo v zakonitost.

Smo subjekt, ne objekt; državna pogodba je predmet pogodbe med štirimi velesilami, ki so premagale nacizem, in Avstrija ima internacionalen značaj za razliko od Južne Tirolske, kjer je bil dogovor samo meddržaven.

Ako hočemo res nastopati v svojem lastnem imenu, je potrebna čim večja strnjjenost in povezanost med nami, prvi uspehi tega načela so se pokazali letošnjo pomlad na občinskih volitvah, ko smo z načeli o sožitju in sodelovanju obeh narodnosti v deželi postavili temelj našega samostojnega nastopa, četudi so odstranjevali celo dvojezične plakate.

Vživetje v naš lastni položaj je nujno za nadaljnje nastopanje in delo. Prebiranje tuje ideološke literature, časopisne senzacije iz tretjega sveta, vsakdanja televizija, niso prava formula za reševanje naših zamejskih zadev. Le-te moramo reševati sami na lastnih spoznanjih.

Srečanje mladine treh dežel

V Gradežu je bil od 27. avgusta do 2. septembra mednarodni mladinski seminar Alpe-Jadran, na katerem so sodelovali predstavniki mladinskih organizacij vseh treh dežel. Zastopane so bile tudi mladinske organizacije manjšin na tem področju kot Italijani iz Jugoslavije, Slovenci iz Italije in Avstriji. Poleg drugih smo po predlogu Slovenca iz Trsta sprejeli v obravnavo tudi manjšinska vprašanja v vseh treh pokrajinah.

Ko so se nekateri Korošci naslednji dan začeli zavedati pomena te obravnave, so se bolj in bolj branili proti temu predlogu. Kljub temu smo se lotili tega vprašanja. Zastopniki vseh 3 manjšin so podali poročila o položaju narodnosti na svojem ozemlju. Italijan iz Slovenije je v svojem govoru poudaril tudi to, da je italijanska manjšina povsem zadovoljna kar se tiče narodnostnih pravic in da se vedno čuti enakopravna Slovencev oz. Hrvatov.

Slovenec iz Italije je podal natančen vpogled v politiko in kulturno dejavnost svo-

je narodnosti ter nadalje izjavil, da obstaja še fašistični zakon, ki ovira narodni razvoj slovenski manjšini. Kot edini zastopnik koroških Slovencev se je udeležil seminarja zastopnik »Slovenske mladine« Franc Serajnik, ki je imel možnost, da je opisal položaj na Koroškem. V začetku je predstavil slovenske organizacije, ustanove ter aktivnosti. Potem je podal zgodovinski oris o splošni dvojezičnosti na Koroškem. Med drugim je omenil, da je bila ukinjena obvezna dvojezična šola pod pritiskom šovinističnih krogov, pozabil pa ni na dogodke lanske jeseni ter poudaril tudi razočaranje koroških Slovencev glede manjšinske komisije, toda treba je upoštevati, da je Lubej to govoril pred koroško jesenjo 1972 in pred Bijedičevim obiskom na Dunaju. Govor torej, ki se je boril s tedaj aktualnimi problemi.

Predvsem »Kleine Zeitung« in »Volkszeitung« sta o tem srečanju že svojevrstno poročala, napadala koroškega Slovenca med udeleženci seminarja, zavestno pa sta za-

Zaključek vrha neuvrščenih v Alžiru

Konferenca nebloksovskih držav — trajala je pet dni od 5. do 9. septembra — se je končala v Alžiru v nedeljo zvečer, potem ko so jo po gostiteljevi želji, alžirskem državnem predsedniku Bumedienu, podaljšali za en dan. Hkrati je Bumedien udeležencem konference sporočil, da bo naslednji vrh nebloksovskih dežel na otoku Ceylonu. Alžirski državni predsednik je nadalje izjavil, da sta se Zaire (Belgijski Kongo) in Uganda odločila, priznati kamboško vlado princa Sihanuka, ki živi v eksilu.

Končno so objavili še izjavo kubanskega ministrskega predsednika Fidela Castra, da je Kuba pretrgala diplomatske stike z Izraelom. Kot se je iz konferenčnih krogov udeležencev v Alžiru izvedelo, je bila ta odločitev posledica priporočila nebloksovskih držav, da bojkotirajo Izrael politično in gospodarsko. Kuba je prva latinskoameriška dežela, ki je storila ta korak.

V zaključnem uradnem sporočilu vrha nebloksovskih držav je rečeno, da pozdravljajo napredek splošnega popuščanja napetosti v svetu. Hkrati pa dokument vsebuje še ugotovitev, da še dolgo ni zagotovljen svetovni mir, kajti na svetu prevladuje še zmerom: kolonializem, imperilizem, cionizem, tuja nadvlada in zasedba tujih teritorijev.

Najodličnejši gost na konferenci nebloksovskih držav v Alžiru je bil brez dvoma jugoslovanski državni predsednik Tito (na sliki).

molčala važen moment, da sta se delegaciji iz Slovenije in italijanska delegacija solidarizirali s koroškimi Slovenci v boju za svoje pravice.

Naslednji seminar te vrste bo prihodnje

leto v SR Sloveniji. Mogoče se bodo ob tej priliki spomnili odgovorni funkcionarji v deželni vladi, da je na Koroškem še več slovenskih mladinskih organizacij.

POLITIČNE NOVICE

FRANCOZI ZAGONETNO MOLČIJO

Vladi Nove Zelandije in Avstralije sta opozorili, da je te dni prišlo do nove francoske atomske eksplozije na Pacifiku. Gre za četrto atomsko eksplozijo, ki so jo v zadnjem času izvršili Francozi. Prva bomba se je razpočila 21. julija, druga 27. julija, tretja pa 18. avgusta. Zadnja atomska bomba — o njeni zmožljivosti še ni podatkov — je eksplodirala 700 milj od Tahitija in koralnega otoka Mururoa. Pariški list »Aurore« pripominja, da je bil to zadnji francoski atomski poizkus v tem letu. V pariških vladnih krogih molčijo na proteste avstralske in novozelandske vlade. V vladnih krogih samo zagotavljajo, da so se ti poizkusi izvršili, ne da bi bilo prizadeto človeško zdravje.

BORBEN PROGLAS HUMANISTOV

Iz New Yorka poročajo, da je mednarodna organizacija humanistov, v kateri so včlanjeni filozofi in znanstveniki mednarodnega slovesa, objavila nov »manifest«. Naj omenimo nekaj članov te organizacije: Andrej D. Saharov, znani sovjetski fizik; B. F. Skinner (ameriški fiziolog); Sidney Hock (newyorški filozof); dr. Francis Crick (angleški znanstvenik) itd. Ideologija tega gibanja se oslanja — tako vsaj poročajo ameriški listi — na Konfucija ter grške in latinske filozofe. Gibanje se je začelo po drugi vojni v Ame-

riki in šteje danes že okrog 3 milijone pristašev. V obširnem manifestu se zavzema za priznanje človeških pravic, med katere prišteva tudi pravico do nadzorstva rojstev, splava, razporeke, pa tudi za uveljavitev demokracije in splošno izobrazbo. Hkrati obsoja razizem.

ODLOČEN POSEG GRŠKEGA PREDSEDNIKA V CIPRSKI SPOR

Doslej so bili opazovalci političnih razmer na Cipru mnenja, da grška vlada podpira delovanje generala Grivasa, vodje tajnega gibanja EOKA. Najnovejši nastop novega predsednika Grčije Papadopoulou pa kaže, da je Grivasovo rovarjenje proti predsedniku Makariosu vzemirilo grške državnike. Papadopoulos je namreč v izjavi, ki jo je razširilo njegovo tajništvo, pozval gen. Grivasa naj takoj preneha s svojo akcijo. Izjava namiguje na možnost, da bi delovanje gen. Grivasa utegnilo povzročiti mednarodne zapletljaje. Verjetno ima predsednik v mislih možnost, da bi se v zadevo vmešala Turčija z namenom, da zaščiti turško manjšino na otoku. Papadopoulos meni, da je treba nadaljevati napore, da bi med obojema narodnostima na otoku prišlo do sporazuma. Le takšen sporazum bi lahko zagotovil neodvisnost otoka. Po najnovejših poročilih je gen. Grivas ostal povsem hladen nasproti pozivu predsednika Grčije.

AIDLCM za rešitev vprašanj dvojezičnih tabel

- Mednarodno združenje za obrambo ogroženih jezikov in kultur (AIDLCM)
- izredno dobro pozna probleme naše narodne skupnosti na Koroškem. Najbolj
- živo pa se zanima trenutno za problem dvojezičnih tabel, ki je lansko jesen
- tako razburil duhove pri nas.

Pismo, naslovljeno zveznemu kanclerju dr. Kreiskyju se glasi:

Že vrsto let lahko opažate, s kakšnim zanimanjem in s kakšno budnostjo naše združenje sledi razvoju dogodkov v zvezi s slovensko manjšino v Avstriji, manjšino, ki je zdaj predvsem zainteresirana za rešitev vprašanja postavitve dvojezičnih krajevnih napisov.

Za časa našega zadnjega kongresa v Celovcu (julija 1972) in tudi potem nismo nehali poudarjati tako Vam, kakor deželni vladi Koroške, kako si želimo, da bi vprašanje napisov bilo rešeno na podlagi obstoječih obveznosti in tako, da bi bilo v celoti zadoščeno pravicam in dostojanstvu slovensko govoreče manjšine v Avstriji; in videti je bilo, da so tudi odgovori, ki ste nam jih Vi blagovolili poslati na naše intervencije, kazali na tako pripravljenost avstrijskih oblasti.

Čeprav uradno nismo bili obveščeni o ustanovitvi posebnega odbora, ki naj bi preučil vprašanje postavitve krajevnih napisov, in čeprav nismo bili povabljeni, da bi pri delu omenjenega odbora sodelovali, kar bi glede na ugled našega združenja vsekakor bilo umestno, pazljivo sledimo delu odbora in smo prepričani, da kljub odsotnosti predstavnikov Slovencev v odboru, ne bo prišlo do nikake odločitve, ki bi nasprotovala specifičnim pravicam Slovencev, državljanov avstrijske republike.

V upanju, da nas boste vljudno obveščali o nadaljnjem razvoju tega nadvse pomembnega vprašanja, za kar se Vam vnaprej zahvaljujemo, blagovolite sprejeti, gospod predsednik, izraze našega odličnega spoštovanja.

JORDI COSTA I ROCA, generalni tajnik

- Da pa ne bi ostalo le pri simpatijah do nas, je AIDLCM storila tudi konkretne korake, in sicer je poslala dve tehtni vlogi: eno avstrijskemu kanclerju
- dr. Brunu Kreiskyju, drugo jugoslovanskemu zunanjemu ministru M i n i č u.

Pismo jugoslovanskemu zunanjemu ministru pa ima tole vsebino:

Naše združenje je vzelo z velikim zanimanjem na znanje vest o Vašem izrednem posegu, prevod katerega bi želeli imeti, v prid etničnih manjšin na kongresu evropskih zunanjih ministrov v Helsinkih.

Naše združenje, ki si prizadeva, da bi branilo in pospeševalo kulturo manjšinskih etnij, si je postavilo ogromno nalogo, ker so manjšine izredno številne. Na našem zadnjem kongresu v Celovcu (julija 1972) so naši odbori preučili položaj vseh manjšin in ugotovili, da je v tem trenutku posebno labilen položaj grške manjšine v Reggio Calabria in slovenske na Koroškem.

Poudariti pa je treba, da z izjemo nekaterih manjšin, ki jih lahko v primeri z drugimi imamo za privilegirane (švedska manjšina na Finskem), so ena bolj druga manj vse manjšine podvržene nesprejemljivim pritiskom in stalnemu procesu kulturnega nazadovanja in razosebljanja.

Zato si lahko predstavljate, kako nam je bila Vaša izjava v Helsinkih v posebno zadoščanje.

V imenu predsednika našega združenja, katalonskega pisatelja Salvadorja Espriuja, v imenu federalnega sveta, v katerem so predstavniki vseh etnij, in v svojem osebnem imenu Vam pošiljam izraze hvaležnega spoštovanja in globoke naklonjenosti vseh, ki si prizadevajo za obrambo in rast manjšinskih jezikov in kultur.

S spoštljivimi pozdravi

JORDI COSTA I ROCA, generalni tajnik

VELIKOVŠKI ŽUPAN: SLOVENŠČINA „OGROŽA JAVNI RED IN VARNOST“

SPODNJA SLIKA: Zvezni kancler Klaus je povedal dne 9. maja 1965: „Ich möchte nur sagen, daß diese slowenische Sprache und diese slowenische Kultur zu Kärnten gehört, und wenn man Kärnten liebt, so muß man es so lieben, wie es ist und muß man es als Ganzes lieben...“ Sedanjí namestnik deželnega glavarja Herbert Bacher je slišal kanclerjeve besede in je burno ploskal! Danes: ÖVP-župan Glantschnig ne ljubi Koroške! Ne ljubi namreč slovenske kulture. To je resnica. (Foto: NT-arhiv). — SLIKA ZGORAJ: V Velikovcu imajo vselej prostor nahujskani pobalini in demonstranti proti glavarju Simi in pravicam Slovencev seveda. Za slovensko kulturo v Velikovcu ni prostora! Kako dolgo še? (Foto Trenkwalder). — SREDNJA SLIKA: Velikovski ÖVP-župan Hans Glantschnig, po vojni glavni govornik proti dvojezični šoli, sedaj hud nasprotnik ene same slovenske besede ter pesmi v Velikovcu. (Foto: NT-arhiv).

remo nekaj, pri čemer bi se človek kar zjokal od sočustvovanja, ki ga občuti Glantschnig do slovenske manjšine na Koroškem. Veste, gre mu za odnose med obema na-

GLANTSCHNIG NE LJUBI KOROŠKE - KER PREGANJA SLOVENSKO KULTURO

rodoma na Koroškem. Toda oglejmo si natančneje ta Glantschnigov odnos do Slovencev na Koroškem. Njegovo udejstvovanje med drugo svetovno vojno nismo zasledovali, mogoče bi rekel, da je bil premlad in da ni vedel kaj dela. Po vojni pa, ko so se vsem naenkrat odprle oči, zasledimo Glantschniga že leta 1947 med glavnimi govorniki na zborovanjih Avstrijske ljudske stranke (!) proti obvezni dvojezični šoli. Bil je tudi eden izmed najbolj agilnih članov tako imenovanega obmejnega odbora (Grenzlandausschuß) ÖVP, kjer so vehementno zahtevali odpravo dvojezične šole in ugotavljanje manjšine. Tako ga predstavi „njegov“ časopis, celovška Volkszeitung. V svojem drugem pismu velikovškemu županu pojasnjuje KKZ ponovno svojo prošnjo ter objasni, da so morali pobudniki izgedov ob predstavi „Martina Krpana“ dne 16. marca 1969 očitno spoznati, da protislovenske akcije le niso priletele na rodovitna tla, kajti ob koncertu zbora „Jakob Petelin-Gallus“ so svoja izzivanja opustili, tako da je vsa predstava minila brez najmanjših poizkusov motenj. Krščanska kulturna zveza je v tem svojem drugem pismu po-

novno decidirano objasnila, da slovenske predstave v Velikovcu nikakor niso zamišljene kot izzivanje, pač pa bi rade nasprotno doprinesle k razumevanju med narodoma. „Po izjavah mnogih uglednih avstrijskih politikov vseh smeri so koroški Slovenci del te dežele...“ S temi besedami je gradila KKZ Glantschnigu zlat most, po katerem bi mogel priti iz slepe ulice, ki si jo je sam napravil.

Ampak trmast kot mali otrok je odločil drujci: NJET!

Na ponudbo podpredsednika KKZ, dr. Zerzerja, da se o stvari z njim rad še pomeni ustno, če se mu zdi to umestno, je odgovoril velikovski župan: „Es könnte daher derzeit auch die von Ihnen angeregte Aussprache zu keinem anderen Ergebnis führen, als daß auf Grund der derzeitigen Situation der von Ihnen ersuchten Saalüberlassung aus den vorstehenden Gründen in Verbindung mit jenem im ha. Schreiben vom 10. d. J. dargelegten Gründen nicht entsprochen werden kann.“

Kot rečeno, je predstavnik kulturne zveze še posebej zadelo dejstvo, da se župan niti neobvezno ni hotel razgovarjati z nami.

„NE MOREM ODGOVORITI“

Telefonirali smo z velikovskim podžupanom, direktorjem Paulakom, ki je hkrati šef velikovške socialistične frakcije.

NT: Kakšno stališče je zavzela socialistična frakcija v velikovškem mestnem svetu do prošnje KKZ?

PAULAK: Na to vprašanje ne morem odgovoriti, ker so seje mestnega sveta tajne.

NT: Toda župan Glantschnig trdi v svojem pismu z dne 30. 8. 1973, med drugim tole: „Bei dieser Befassung hat sich der Stadtrat einmütig dem Standpunkt angeschlossen...“ Pomeni ta trditev, da je tudi socialistična frakcija glasovala proti prošnji KKZ?

sen...“ Pomeni ta trditev, da je tudi socialistična frakcija glasovala proti prošnji KKZ?

PAULAK: Na to vprašanje trenutno ne morem odgovoriti.

NT: Pravite, da so seje mestnega sveta tajne. Ni potemtakem župan Glantschnig s trditvijo „einmütig“ zapustil tla mestnega sveta oz. se ni izneveril načelom tozadavne tajnosti?

PAULAK: Tudi na to vprašanje ne morem odgovoriti.

Lovro Kaselj, predsednik KKZ o Glantschnigovi prepovedi

NAŠ TEDNIK: Velikovski župan Hans Glantschnig je zabranil Krščanski kulturni zvezi dvorano v Velikovcu za pevski koncert, ki ga je hotela prirediti septembra ali oktobra t. l. Kakšno stališče zavzimate vi kot predsednik KKZ k tej novi politiki v Velikovcu?

KASELJ: Župan Glantschnig se v svojem zadnjem odklonilnem odgovoru na našo prošnjo sklicuje na „enoumni sklep“ mestnega sveta Velikovec. Začuden smo, da se je velikovška kulturna politika po zadnjih občinskih volitvah tako radikalno preusmerila proti slovenskim sodelovalcem. V lepem spominu nam je še prijazna naklonjenost bivšega velikovškega župana Hospa, ki nam lani ni samo prepustil mestne dvorane za enak koncert kot smo ga nameravali letos, ampak je bil na koncertu tudi sam navzoč, hkrati z okrajnim glavarjem dr. Wagnerjem.

NAŠ TEDNIK: Smatrate, da se v tem odloku župana Glantschniga signalizira preusmeritev celotne manjšinske politike na Koroškem, ali pa da izvira Glantschnigova odločitev iz lastnih antipatij do manjšine?

KASELJ: Glantschnigova pisma zapuščajo vtis, da v njih s poudarkom izpoveduje svoje osebno stališče, ki pa je očitno obenem tudi odmev splošne spremembe v deželni kulturni politiki napram koroškimi Slovincem. Kako naj si drugače razlagamo „enoumni sklep“ celotnega mestnega sveta, v katerem so za-

stopane iste stranke kot v koroškem deželnem zboru.

NAŠ TEDNIK: Pri obeh prireditvah, ki jih je priredila KKZ v Velikovcu, je bilo predvsem dosti slovenskega prebivalstva iz sosednjih vasi in tudi Velikovca. Izvedli smo, da ti ljudje želijo več takih prireditev, katere zdaj onemogoča župan Glantschnig. Kako bo v tej spremenjeni situaciji zadoščala KKZ kulturnim potrebam našega prebivalstva, gospod predsednik?

KASELJ: Na ozemlju velikovškega okraja severno od Drave nimamo ustreznih velike dvorane za večje kulturne prireditve, katerih obisk bi lahko omogočili vsem tistim svojim rojakom, ki želijo priti na naše prireditve. Z odpovedjo velikovške mestne dvorane nam je bila torej odvzeta edina možnost, da posredujemo našim ljudem kontakt z našo kulturno dejavnostjo. Obe kulturni prireditvi, ki smo ji doslej imeli v velikovski dvorani, sta dokazali, da si Slovenci na tem ozemlju res želijo takih prireditev in se dane priložnosti zelo številno poslužujejo.

Mnenja smo, da imajo pač tudi Slovenci prebivalci velikovškega okraja neko pravico do velikovške mestne dvorane, saj je bila zgrajena tudi z njihovim davčnim denarjem. Izključevati jih iz tega prostora in jim s tem jemati možnosti vidnejše kulturne dejavnosti, smatramo za očiten akt namerne germanizacije!

Zato se je predsednik Lovro Kaselj (razgovor z njim prinašamo na posebnem mestu) še zadnjič obrnil na velikovski mestni svet, naj še enkrat prouči celotno zadevo (bili so prepričani, da več glav tudi več ve). Dne 30. avgusta končno je Glantschnig tretjič odgovoril v imenu mestnega sveta. Piše, da se je mestni svet složno pridružil županovemu mnenju, ki ga je objasnil v pismih z dne 10. 7. in 6. 8. 1973. Smatral je obrazložitev za odklonilno stališče tako zadostno in trdno, da ne potrebuje več nobene pripombe.

Ker smo bili obveščeni od dobro obveščanih krogov, da sta ÖVP in FPÖ glasovali proti prepustitvi dvorane Krščanski kulturni zvezi, SPÖ pa da je menda bila za to, smo naprosili velikovškega 1. podžupana Ericha Paulaka za stališče. Kakor je razvidno iz prevedenega posnetka, je Paulak igral raje zajca in ni nič vedel, oziroma na vprašanja „trenutno ni mogel odgovoriti“.

Žalostno! Ne za KKZ, za „evropsko mesto“ Velikovec!

Pevski koncert v Selah

Ob petdesetletnici zborovskega petja in ob dvajsetletnici ustanovitve pevskega društva, je pripravilo pevsko društvo „Planina“ koncert, na katerem je sodelovalo kar pet pevskih skupin, kar priča o mnogovrstnosti udejstvovanja tako na področju narodne kakor tudi umetne pesmi. Poleg petja je nastopila še folklorna skupina, ki je nastopala že po raznih krajih južne Koroške in sosednje Slovenije. Program je bil zelo pester. Po pozdravni pesmi in uvodni besedi predsednika Stanka Olipa je začel mešani zbor, ki je jedro pevskega društva, s štirimi pesmimi. Tri so bile narodne, četrta pa umetna Simona Gregorčiča „Nazaj v planinski raj“. Zbor je vodil domačin Franci Čertov, ki že skozi osem let z vso vne- mo in veliko požrtvovalnostjo drži skupaj pevski zbor.

Omeniti moramo tudi, da je v zadnjem času pristopilo zelo veliko mladih pevk in pevcev k pevskega društva, medtem ko so nekateri starejši odstopili, tako da je nastopil pomlajeni zbor.

Moški zbor obstaja šele pičlo leto. Glavno zaslugo pri ustanovitvi imata tenorist Pepi Oraže ter vrla dirigentka Mira. Tokrat je zapel šest pesmi. V prvem delu tri slovenske narodne, ki so posebno priljubljene v Selah. V drugem delu pa je pokazal, da poje poleg slovenskih pesmi še pesmi drugih slovanskih narodov. Podal je najprej mogočno rusko pesem o „Dvanajstih razbojnikih“. Solo je zapel basist Ludvik Karničar, ki je žel tudi največ priznanja od strani občinstva. Zelo redko se sliši na naših odrih tudi kozaška „Adnazvučno grje-mit“, ki so jo ob solu Pepija Oražeja po dolgem času spet zapeli.

V Selah se prav radi držijo starega pregovora „sprememba ugaja“. Zato je nastopil tokrat tudi dekliski ali bolje rečeno ženski zbor in se predstavil s tremi pesmimi. Toda še več. Nastopil je tudi ženski sekstet, ki sestoji iz nekdanjih plesalk folklorne skupine. Da obujajo spomine na nekdanje lepe čase, se še sedaj večkrat zberejo in zapojejo. Sekstet je zapel stari selski „Večni Bog“ in „Obljubil ti z mano si venčke

plesti“. Poleg tega pa še znano „Kadar Zila noj Dravca“.

Po dolgem času je na domačem odru nastopil tudi znani kvintet, ki je nastopal že drugod in povsod zastopal in predstavljal domačo, slovensko pesem. Posredoval je kar štiri pesmi pod vodstvom Francija Pristovnika: „Nocoj je en fajn večer“, „Ribce po jezeru plavajo“, „Je pa davi slan- ca padla“ in „Veliko sem si prizadjal“.

Za razvedrilo je poskrbela folklorna sku- pina s koroškimi plesi. Ob koncu so se pev- ci in plesalci združili. Ob spremljavi skup- nih zborov so zaplesala dekleta v ziljskih,

ročanskih in podjunskih narodnih nošah. To naj bi bil simbol povezanosti teh dolin, hkrati pa za nas Slovence, ki živimo v teh treh dolinah vzpodbuda, da ohranjamo še na- prej to, kar so nam priborili in ohranili naši dedje. Ziljanke so zaplesale ob melodiji pesmi „Tam kjer teče bistra Zila“, rožanke pa ob pesmi „Njav čez jizaro“. Podjunčanke pa so s svojim rajanjem pokazale to, kar je zbor izrazil s pesmijo „O, Podjuna, kako si lepa“. Nazadnje pa so se simbolično združile vse tri doline ob pesmi „Rož, Podjuna, Zila“.

Kar je prišlo do izraza pri tem, sta potrdili še zadnji dve pesmi programa: „Kar dedje naši so ljubili“ ter „Dro bratje, skupaj se stopimo“, ki so jih zapeli skupni zbori. Pesmi nas vzpodbujata k zvestobi do domače zemlje in narodne omike.

Javna seja občinskega sveta v Šmarjeti v Rožu

Dne 28. avgusta 1973, ob 8. uri zvečer je naš župan tretjič po volitvah sklical novi občinski svet na sejo s sedmimi točkami, katerih vsebina pa je bila tako ogromna, da smo morali zasedanje prekiniti in nadaljevati dne 31. avgusta.

Na predlog se je izreklo priznanje in zahvala za 25-letno delovanje v občinski sobi Jožefu Werdnigu od vseh zastopnikov političnih frakcij s prošnjo, da bi še nadalje vršil svoj posel v dobro občine. Predlogu socialistične frakcije po zamenjavi točk dnevnega reda 3. s 6. in obratno, so ugodili soglasno. Številne prošnje (Umwidmungsansuchen) so zaradi vprašanj oskrbe z vodo in potov ter izpremenjenega oblička kraja vzele toliko časa, da so sklenili sejo nadaljevati v petek, dne 31. avgusta.

V nadaljevanju sklicane seje, so sklepali o predaji dokončnih mehaničnih del občinskega vodovoda, zvišanju deleža novih interesentov od 80 na 100 šilingov zaradi davka na presežno vrednost, ki ga mora plačati tudi občina, ter še zaradi naraščanja cen. Zaradi nujnih potreb na

podlagi vložene prošnje, so sklenili povečati projekt občinskega vodovoda na vas „Treblienje“ zlasti tudi zaradi gasilskih potreb v primeru ognja. Nujne predloge o prometnih označbah na javnih poteh in mostovih so ugodno rešili, tako da se na nevarnih prometnih krajih postavijo potrebne označbe, ob mostovih pa se bodo postavile table, ki dovoljujejo obremenitev šestih ton.

Pri slučajnostih je opomnil naš mandatar Janez Korenjak občinski svet na prevzete točke v kupni pogodbi športnega igrišča, o katerih najemnik menda ni bil obveščen. Vprašanje enkratnih daril dojenčkom so rešili, tako da bo mati sprejela nekaj dobropis v vrednosti 200 šilingov, katerega lahko vnovči v vseh trgovinah šmarješke občine, ali pa naloži pri domači hranilnici ali pri filijalki Volksbanke v Borovljah. Vprašanje zaradi poti k pd. Podrobjaku, ki jo je kupec sosednje parcele zaprl, bodo rešili, tako da bodo tega klicali na občino k razgovoru, kako misli rešiti to vprašanje.

Vabilo

na občni zbor **Zveze slovenskih izobražencev**, ki se vrši dne 28. septembra 1973, ob 20. uri v Delavski zbornici v Celovcu (Arbeitskammer) s sledečim dnevnim redom:

- Univerzitetni profesor dr. Aleksander Issatschenko predava o nalogah in ciljih visoke šole za izobraževalne vede v Celovcu.
- Občni zbor:
Dopolnitev pravil, poročilo odbora, volitev novega odbora, slučajnosti.

DARUJTE

za tiskovni sklad!

SPD „Zarja“ v Železni Kapli vabi na vese- loigro Freda Hirsta

ZMEŠNJAVA NAD ZMEŠNJAVO v nedeljo, 23. septembra, ob 20. uri v farni dvorani v Železni Kapli.

Gostuje: Amatersko gledališče Tržič. Ljubitelji smeha prisrčno vabljeni!

Profili '73'

Profili 73 v Št. Vidu ob Glini so bili posvečeni problemom kulturne izmenjave. Koroški Slovenci nanje nismo bili povabljeni. Dr. Ingo Mussi je torej po vsej pravici opozoril na to, da med narodnima skupnostima, ki živita v tej deželi, obstajajo globokosežne komunikacijske pomanjkljivosti, da je kulturna izmenjava v tej deželi pomanjkljiva, da ta pomanjkljivost ovira sožitje ljudi v tej deželi, da je odstranitev teh pomanjkljivosti nujna.

Kaj pravita k tem ugotovitvam u- glednega Korošca, župan „evropskega mesta“ Velikovec in njegov mestni svet, ki kljub nujnosti kulturne izmenjave v deželi diktatorno odklanja- ta možnost take izmenjave v glavnem mestu okraja z dvojezičnim prebivalstvom? Pot v združeno Evropo se menda baš v „evropskem mestu“ Velikov- cu konča v slepi ulici.

Starši – dekleta – pozor!

Na gospodinjstvi šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu se začne pouk 1. OKTOBRA. Ker je še nekaj prostorov na razpolago, še vedno sprejememo prijave. Vsaka učenka lahko dobi državno podporo za šolo in internat. Prav tako tudi brezplačne učne knjige.

Vodstvo šole

Pismo bealca:

WIE MAN ES BRAUCHT!

In der Ausgabe der „Kärntner Nachrichten“ (freiheitliches Presseorgan) veröffentlichte die Redaktion dieser Wochenzeitung Auszüge aus dem „Naš tednik“, 16. 8. 1973, wo Herr Janko Kulmež die Haltung jener Gruppen scharf kritisiert, die durch ihre Tätigkeit das Ansehen Kärntens und Österreichs geschädigt haben (Ortstafelkrieg 1972) und durch ihre bedauerlichen Ausfälle vor der Arbeiterkammer in Klagenfurt gegenüber dem Bundeskanzler nur deutlich gemacht haben, daß sie die Vergangenheit noch lange nicht überwunden haben bzw. sich krankhafter Judenhaß anscheinend auch vererbt oder durch „Pfleger“ am Leben erhalten wird. (Ich habe nicht umsonst festgestellt, daß verblödeter Nationalismus, „er soll noch immer vorkommen,“

gefährlich ist, weil er die Geister der Vergangenheit ruft. Es ist jedoch falsch, würde man behaupten, daß so das „Kärntner Volk“ ist und die „Kärntner Nachrichten“ begehen einen solchen Fehler, nur mit anderem Grund und Ziel, wenn sie als Überschrift für ihren Artikel groß die Bemerkung wählen: „Kärntner Volk, betrunkene dumme Bande“ um so wohl dem Naš tednik eins auszuwischen.

Damit hat Herr Janko Kulmež wohl nur jene Kreise gemeint, die im Herbst 1972 durch ihre negative Tätigkeit im wahrensten Sinne des Wortes aufgefallen sind (Ortstafelkrieg, Beschimpfung des Bundeskanzlers usw.) sich also aktiv an diesen Ausfällen beteiligt haben. Ansonsten würden sich die Slowenen ja selbst zu dieser „Betrunkenen dummen Bande“

zählen, da sie ja zum Kärntner Volk gehören, Bestandteil dieser unserer Bevölkerung sind. Das nun die „Kärntner Nachrichten“ hergehen und diese von Kulmež kritisierten Gruppen gleich als „Kärntner Volk“ und „Mehrheit“ hinstellen, gehört wohl zur eigenartigen Taktik dieser Zeitung und werden ihr wohl nur Leser abnehmen, die nicht fähig sind, eine Zeitung kritisch genug zu lesen, bzw. nur darauf warten, solche Schlagzeilen in den Mund gelegt zu bekommen, weil es eben leichter ist nachzureden und Dinge, ob sie stimmen oder nicht, vorgekauft zu bekommen, statt zu prüfen und zu überlegen, und diese Art von Dummheit ist gefährlich, aber gerade mit dieser Dummheit der Leser rechnet die Presse nur zu gerne!

Herbert Guttenbrunner
Köttmannsdorf

Kje je čuš? Ubili ga bomo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

tev“ bolela roka, njega pa so boleli zobje.

Po tem ugrizu se je m. h. mogel sprostiti ter vstati. Nakar je zopet padel: udarila ga je dvojna pest po glavi ter v čeljust. Več o tem pove ugotovitev (Befund) zdravnika Sturma iz Sinče vasi:

ÄRZTLICHE BESCHEINIGUNG

(. . .)

Die Kontrolle ergab, deutliche Schwellung der rechten Wange (Prellung) mit Schleimhautverletzung, circa kirschgroße Rötung der Schleimhaut über dem oberen Weisheitszahn. Der genannte Bereich war druckschmerzhaft. Die Kontrolle der Kiefergelenke läßt ein deutliches Knarren erkennen, rechts etwas stärker als links. Obengenannter klagt über Kopfschmerzen in beiden Schläfenbereichen, die in die Stirngegend ausstrahlen. Kühnsdorf, am 8. 9. 1973.

Dr. Josef Sturm, Kassenarzt
9125 Kühnsdorf

Ko je m. h. zaradi težkih udarcev padel na tla, je že priteknel oficir, ki je vodil m. h. kompanijo. Nacionalni pretepači pa so zbežali. Oficir je vprašal, kaj se tu dogaja, ter ranjenega koroškega Slovence nato peljal k bolničarju. Ko se je ta v svojem šotoru zbudil, videl vojaka, ki je z delitvijo letakov hotel opozoriti na obveznosti avstrijske države, je zagrabil svetilko ter z njo nekaj sekund mahal pred m. h. glavo. Ker pri svojem svojevrstnem poslu ni mogel dognati krvi, se je strokovno pozanimal, kaj da mu manjka: „Kaj pa ti manjka? Saj niti ne krvaviš.“ Nakar je še po pasje zalajal: „Hauns obbi!“

Kljub temu, da m. h. ni krvavel, je drugo jutro vojaški zdravnik dognal isto kot sinčevaški Sturm.

Odslej vojaku-koroškemu Slovincu ni bilo več treba sodelovati pri orožnih vajah. Dali so mu telefonsko službo. Telefon pa cel dan ni hotel zazvoniti. Čudno. Morda so voditelji pozabili telefonirati? Ali pa telefon ni bil priključen?

Napočil je zadnji dan orožnih vaj. Tako rekoč za slovo jih je m. h. slišal: „Das ist eine Provokation. Sie wollten nur sabotieren! Sie sind wehrunwürdig und werden daher nie wieder militärische Sachen ausfassen sowie militärischen Boden betreten!“ M. h.: „Auch im Ernstfall nicht?“ „Nein!“ Kar je še temu dodal, rajši zamolčimo. Preveč smrdi; po krvi . . .

Kdo mu je to pravil, pa ne moremo zapisati: ker ne bi vedeli udeleženca, ki bi pričal, čeprav jih je cela vrsta, ki bi mogli pričati.

Sicer pa so vse opisane m. h.-doživljaje protokolirali. Protokol je podpisal tudi beljaški študent, kot priča. Toda: ko sta se ta študent ter naša žrtev protislovskih militaristov poslavljal, je Beljačan izjavil: „Moram ti biti pravzaprav hvaležen, da sem lahko pričal. Nikoli več mi ne bo namreč treba stopiti na vojaška tla. Ne bom več nabijal vojaških pušk. Kot ti! . . .“ Zakaj — gotovo ne bo težko uganiti.

Za konec še nekaj: Ob začetku teh orožnih vaj, ki Avstriji ter njenemu mednarodnemu ugledu gotovo niso koristile, je major Löschl (ki je sam priznal, da pozna vsakega posameznega bivšega partizana iz železnokapelške okolice) v svojem pozdravnem govoru hotel zabičati rekrutom: „Da ja ne boste o poteku orožnih vaj poročali v kakem časopisju.“

Tega veselja majorju Löschlu nikakor ne moremo napraviti. Zadeva je namreč za nas koroške Slovence, za Avstrijo ter njen mednarodni ugled preveč žalostna. Ne moremo dopustiti, da bi se odgovorni za ta škandal ter njihovi somišljeniki veselili. Nam Sloven- cem je vsekakor ušlo veselje, služiti vojski, katere vojaki pretepajo lastnega tovariša, ga dušijo ter ga „škropijo“ z „gnojnico“ — ker je koroški Slovenec.

Janko Kulmež

POPRAVEK

V članku „Odlična mladinska knjiga“ na 3. strani levo, zgoraj, se nam je vrnila neljuba napaka, ki nam jo je povzročil nenasitni tiskarski škrt. Naslov Vovkove knjige se imenuje NAŠ BUČEK in ne „Naš Brček“. (Op. ured.)

Vestfalski Slovenci

Tak je naslov knjige, ki jo je pravkar izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. To so spomini pokojnega premeta Božidara TENSUNDERNA, ki je nad šestdeset let deloval med slovenskimi izseljenci v Porenju in Vestfaliji. Spomine mu je pomagal pisati njegov dolgoletni prijatelj profesor dr. Jože Premrov iz Ljubljane, ki se ukvarja z izseljensko in manjšinsko problematiko že od leta 1930, ko je prvič obiskal Slovence v zahodni Evropi in se dalje časa mudil med njimi. In od tedaj jih je obiskoval vsako leto in med njimi tudi misijonaril. Njegovo zanimanje za izseljence in zamejce pa se je še poglobilo, ko je leta 1935 prevzel uredništvo izseljenskega vestnika in postal istega leta tudi tajnik Družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev. S svojimi sodelavci je s predavanji po radiu in s številnimi predavanji po Sloveniji budil med ljudmi zanimanje za izseljensko vprašanje, ki je postajalo vedno večja rak-rana na slovenskem narodnostnem telesu. Na prošnjo ljubljanskega škofa je Jože Premrov kot tajnik in urednik preučeval delovanje raznih narodov, ki zlasti skrbijo za svoje izseljence. Začel je temeljito študirati izseljensko vprašanje. Dalje časa se je mudil v vestfalski

prestolnici Münstru pri univ. profesorju dr. Georgu Schreiberju, ki je vodil Institut für Auslandskunde, ogledal si je tudi izseljenske ustanove v Stuttgartu, Hamburgu in Berlinu. Študije o izseljenskem in manjšinskem vprašanju je nadaljeval na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral in tudi promoviral na podlagi doktorske disertacije o slovenskih izseljencih. Po zgledu sosednjih narodov, ki vestno skrbijo za svoje rojake v tujini, je začel ustanavljati v Ljubljani izseljenski institut, pa je 2. svetovna vojna prekinila vse njegovo delovanje. Njegova ljubezen in zanimanje za izseljensko in manjšinsko vprašanje se je po 2. svetovni vojni še poglobila. Kot prvi urednik verskega lista Družina je napisal veliko člankov o slovenskem izseljenskem in manjšinskem problemu in še sedaj vsako leto obiskuje naše rojake na Koroškem in v Zahodni Nemčiji.

Pred nekaj dnevi sem prof. dr. Jožeta Premrova slučajno „ujel“ v Celovcu in ga zaprosil, naj za bralce Našega tednika pojasni nekatera vprašanja v zvezi s knjigo VESTFALSKI SLOVENCİ. Prijatelj dr. Jože Premrov mi je prav rad odgovorjal na vsa vprašanja, ki sem mu jih zastavil.

Kar začudil sem se, ko sem v knjigi bral, da si Tensunderneve spomine napisal v enem mesecu, saj obsega knjiga kar 176 strani. Kako si mu priskočil na pomoč?

Kadarkoli sem po 2. svetovni vojni obiskal pokojnega premeta Augusta Hegenkötterja v Twistednu pri Kevelaerju, nepozabnega prijatelja in dobrotnika Slovencev, ki je letos v maju umrl, star 88 let, mi je med drugim pripovedoval, kako je med zadnjo svetovno vojno obiskoval in tolažil naše rojake, ki so bili nasilno odpeljani kot živina s slovenske zemlje in bili potem zaprti po nemških taboriščih. Večkrat sem ga prosil, naj napiše svoje spomine o Slovencih, med katerimi je deloval od leta 1908 pa do poslednjega diha. Po dolgem razmišljanju je svoje delovanje kot dušni pastir le opisal in leta 1970 je v Ljubljani izšla njegova knjiga z naslovom

MOJE DELO MED SLOVENCİ. Knjiga je bila kmalu razprodana, čeprav je izšla v tri tisoč izvodih. Omenjeno knjigo sem poslal tudi prelatsu Tensundernu in ga obenem zaprosil, naj tudi on opiše svoje dušnopastirsko delovanje med slovenskimi izseljenci v Porenju in Vestfaliji, med katerimi je deloval nad 60 let. Ko je poslano Hegenkötterjevo knjigo prebral, mi je od-

LIKOVNA UMETNOST

Zorka Weiss razstavljalna v Deželni galeriji

Ob navzočnosti številnih ljubiteljev likovne umetnosti in vidnih osebnosti: jugoslovenskega generalnega konzula Bojana Lubbeja s soprogo, konzula Branka Čopa s soprogo, celovškega župana Guggenbergerja, dalje dvornega svetnika dr. Joška Tischlerja, odvetnika dr. Francija Zwitterja ter predsednika Umetniškega društva dr. Lecherja so, kot smo že zadnjič kratko poročali, pretekli teden odprli razstavo mlade nadarjene slikarice Zorke Weissove, ki se tokrat predstavlja ljubiteljem likovne umetnosti s slikami, risbami in litografijami.

Na otvoritvi je imela kratek nagovor o mladi umetnici kustosinja Deželne galerije ga. dr. Lee Springschitz, ki je med drugim dejala, da je Zorka Weissova po Wolfgangu Walkensteinerju in Alojzu Köchlu že tretja učenka dunajskega profesorja na akademiji za likovno umetnost Weilerja, ki

pisal, da bo pričel pisati spomine o slovenskih izseljencih v Nemčiji, če mu bom priskočil na pomoč. Obljubil sem mu, da mu bom pomagal, ker je za Slovence v Nemčiji zelo veliko storil in se zanje žrtvoval; bil jim je ves oče, prijatelj in tudi dobrotnik. Lani v maju — tedaj se je vrnil z obiska med našimi vojaki v Franciji — sem ga obiskal v Nordwalde pri Münstru in takoj sva krepko prijela za delo. Ves maj sva se pogovarjala o njegovem delovanju in vsak dan sem pripravil za tisk po pet in večerih tudi več strani. Vse, kar sem napisal, je naslednji dan skrbno prebral in večerih tudi še kaj popravil in tudi dopolnil ter pridno kadil cigare, ki so mu najbrže tudi skrajšale življenje: na požiralniku je imel raka. Ves mesec od jutra do večera sva pridno delala in tako je nastajala knjiga VESTFALSKI SLOVENCİ. Škoda, da izida knjige nista doživela premeta Tensundern in Hegenkötter, velika dobrotnika naših ljudi v Zahodni Nemčiji. Za Božidarja Tensunderna je bil v življenju najhujši udarec, ker mu je Gestapo prepovedala vsako dušnopastirsko delo med Slovenci. Z bridkostjo v srcu je zvedel, kako so med zadnjo svetovno vojno nacisti izseljevali Slovence in jih kot živino vozili v nemška taborišča. Da bi za nemške zločine v zadnji svetovni vojni, ki so se dogajali na slovenskih tleh, vsaj nekoliko zadostil, je želel priti po vojni v Slovenijo lečit duhovne in materialne rane na slovenskem narodnostnem telesu. Njegove želje pa se niso uresničile, ker je vmes posegla bolezen.

Ti si prelata Tensunderna zelo dobro poznal in vem, da ti je marsikaj zaupal. Ti je morda kdaj omenil tudi naše Koroške zadeve?

Pokojni prelat Božidar Tensundern je Koroško zelo dobro poznal, saj je hodil na Koroško na počitnice. Med koroškimi Slovenci je imel dosti prijateljev, med drugimi bivšega gimnazijskega ravnatelja, dvornega svetnika dr. Joška Tischlerja. Večkrat mi je poudarjal: »Bog daj še kaj tako narodno-zavednih slovenskih (Nadaljevanje na 8. strani)

Slavnosti o Ivanu Tavčarju

Škofja Loka proslavlja letos tisočletnico svojega obstoja. Slovenski slavisti so ta jubilej izbrali tudi za svoje srečanje v tem starodavnem mestu, posvečeno pisatelju Ivanu Tavčarju.

Srečanje bo od 27. do 29. septembra. Prvi dan bodo na sporedu jezikovno-solistične, drugi dan pa literarno-zgodovinske teme. Tretjega dne pa bodo priredili ekskurzijo po Poljanski in Selški dolini.

Okvirni načrt predavanj obsega naslednje teme: Tavčarjev jezik in sodobna knjižna norma (dr. M. Orožen), Stilno predhodništvo v Tavčarjevih delih (dr. B. Pogorelec), Arhaizacija v Visoški kroniki (F. Novak), Stilna vrednost strukture Tavčarjevega stavka (T. Korošec), Besedišče, jezik in stil Cvetja v jeseni (S. Suhadolnik), Slog Tavčarjeve in Kresnikove kmetske slike (J. Car), Romanski vplivi pri I. Tavčarju (K. Renko-Sluga), Stilna vrednost lastnih imen pri Tavčarju (dr. J. Toporišč), Tavčarjevi ženski liki in erotika (dr. F. Bernik), Prva polovica Tavčarjeve ustvarjalne poti (dr. M. Boršnik), Okvirjenje Tavčarjeve pripovedne proze (dr. M. Kmelc), Zgradba in slog Visoške kronike (dr. J. Mahnič), Agata Schwarzkobler 1918—1968 (dr. B. Paternu) in Tavčarjev literarni in politični nazor leta 1921 (dr. F. Zadravec).

Za prvi večer je predviden tudi ogled gledališke predstave v Poljanah, kjer bodo v narečju uprizorili Torkarjevo dramatisacijo Ravbarskega cesarja.

Francoise Sagan gre na Irsko

Znana francoska pisateljica Francoise Sagan je sklenila, da bo zapustila Pariz in pretrgala z vsem, kar jo je doslej vezalo na to mesto. Za vedno se hoče preseliti na Irsko.

Mnogi se še spominjajo senzacije, ko je Francoise Sagan pred dvema desetletjema, stara 18 let, objavila svoj roman „Dober dan, žalost“ (Bonjour tristesse). Nekateri kritiki so takrat primerjali njenega knjižnega prvenca z delom francoskih klasikov.

Njenih kasnejših romanov, ki so predstavljali v glavnem inačice na isto temo, pa tudi po slogu so spominjali na prvi roman, kritiki niso več tako hvalili (njena literarna moč je padla), čeprav so imela ta dela širok krog bralcev. Saganova je bila ves čas ena izmed znanih osebnosti pariškega mondenega življenja.

Zdaj odhaja, „da bi se zavarovala“, kot neposreden vzrok pa je omenila pisanje nekega pariškega tednika, češ da se je vdala pijači in brezbožstvu. Pisateljica je namreč znana ateistka.

„Irska je dežela, ki spoštuje svobodo. Tam bom imela dovolj časa za pisanje zares lepega romana. To ni konec, temveč začetek dela neke nove pisateljice,“ je dejala Francoise Sagan.

† JEAN-PIERRE MELVILLE

Pred kratkim je za srčno kapjo v Parizu umrl francoski filmski režiser Jean-Pierre Melville, čigar ustvarjalnost je pomenila velik vir „novega vala“, v francoski kinematografiji.

Pri filmu je debitiral z ekranizacijo znane Vercorsovega dela „Molčanje morja“. Ustvaril je vrsto znanih del. Jean-Pierre Melville je bil star 55 let.

SPOMENIK IVANU CANKARJU V LJUBLJANI

Tudi v Ljubljani bodo postavili spomenik Ivanu Cankarju ter so v ta namen razpisali natečaj. Prva nagrada ni bila podeljena nobenemu projektantu, pač pa je drugo prejel mladi kipar Janez Boljka. Ta je izdelal več načrtov; dva osnutka je razstavil na bienalu grafike v Ljubljani. Boljka je mnenja, naj bi spomenik postavili na Plečnikovem trgu pri Maksimarketu.

Na Vzhodnem Tirolskem je naredil za poznavanje staroslovenske poselitve največ že zadnjič omenjeni August Unterforcher, ki je ugotovil celo vrsto goric in izpeljank, kot so Goriče, Goričica. Drugi so mu sledili. To so bila resna imenoslovna dela, prosta šovinizma, ki je kasneje zavladal v velikem delu nemškega imenoslovnega raziskovanja.

Gorica v funkcionalnem oziru ni točno opredeljena. V glavnem znači čisti, lepi prostor, na katerem stoji dom, in pa svet, ki je večinoma vzbokel. Ime so mnogokje dali tudi prostoru, ki je nekoč na njem bil gnoj, preden so ga asanirali. Pri Hriberniku v Rinkolah so npr. tak prostor imenovali potem gorica.

Najbolj razširjena skupina izgovarjave imena je gorica. Vendar pa najdemo, če tesno prisluhnemo, tudi horico, g se spremeni v h. V mestniku se oblika glasi: na goric', vedno odpadne končni i. Narobe pa se ta i nikoli ne odpahno pri oblici: po gorici. Na glas je vselej na drugem zlogu.

SELO

Za gorici v glavnem podobno, toda ravno zemljišče ali svet najdemo tudi naziv

Dr. Rajko Ložar:

Gorica - Selo - Dvor

selo. V okolici Klopinskega jezera imenujejo tak svet selo in selišče. V Grabalji vasi se prostor pred domom pri Kriglovih imenuje selo, mestnik na sel', pri Ravnjakovih v Spodnjih Vinarah pa govore o selišču in rabijo za selo plural, sela. Na Jezernici pri Sinči vasi je domačija pri Oražu, h. št. 4, ki spada v tip domov v četverkotniku; ogromni prostor med poslopji, ki ta četverkotnik tvorijo, in na katerem stoji ali je vsaj stala mogočna lipa, se imenuje selišče. Prostor je popolnoma raven. Množinsko obliko sela sem zasledil v Encelni vasi pri Galiciji ter v Stari vasi pri Žitari vasi. Na žalost se je izgubil list s podatkom kmetije oz. domačije za oba kraja. Toda ker je mestnik bil v obeh primerih izgovarjan kot na sel', je možno, da nimamo opravka z množino, temveč z dialektično obliko sela s polglasnim e na koncu. Pri Postrpniku v Dobu so pravili v prejšnjih časih za gospodarskim po-

slojem ležečem prostoru na goric', pa tudi selo.

Geografsko razmejitev obeh nazivov, če taka sploh obstaja, prepuščam drugim, zlasti mlajšim raziskovalcem. Moja tedanja sredstva takih detajlnih študij niso dovoljevala. Nekaj časa sem mislil, da teče meja nekje od Železne Kaple in Sinče vasi čez Dravo na sever in da je vzhodno od tu v navadi gorica, zapadno od tu pa selo. Vendar pa nisem bil preveč prepričan o tem. Kajti nazivi imajo zelo gibljivo naravo. Na Metlovem npr. pravijo gorica enakemu prostoru, ki ga v Lovankah nazivajo selo; podatek dolgujem Wastlu na Metlovem.

Naziv selo pa je pomensko tudi sam precej sposoben prilagodljivosti. V Dobu so npr. selo imenovali prostor, kjer je sadovnjak (stari dom Trampuševe rodovine). Na selu se npr. pri Sumničevih istotam nahaja kegljišče, razumljivo, tam je bil in

je še sadovnjak (to zapisano leta 1949). Če je še danes, ne vem. Fran Miklošič obravnava v svojem slovarju slovanskih jezikov pod besedo sed tudi možnost sed-sad, saditi, plantare, in na to bi človek mislil ob dobljanski rabi naziva (Fran Miklošič, Etymologisches Wörterbuch der Slavischen Sprachen, Wien, 1885, s. v. sed. str. 289/9.)

Zdaj še besedo o izgovarjavi besede selo. Leta 1960 je pokojni profesor Ivan Grafenauer raziskoval ziljska narečja in snemal na trak to ziljsko žobarjenje. Po rodu je bil Ziljan. Srečal sem ga v župnišču pri Sv. Lenartu pri sedmih studencih, kjer je pasel duše g. Avguštin Čebul (g. župnik jih tam še pase, op. ured.). O političnih stvarih nisva nič govorila, ker je tudi on kazal do mene isto rezerviranost, kot vsi slovenski znanstveniki, ki sem jih srečal v inozemstvu, oziroma, ki so se kreativno trudili, da se ne bi srečali. Ravno tako pa lahko rečem, da politične debate niso moja specialiteta. V teku maloštevilnih stavkov je pa Grafenauer povedal, da je doslej na traku ugotovil 13 variant izgovarjave polglasnega e-ja. Jaz sem njegovemu dognanju prav rad verjel.

(Dalje prihodnjič)

SAK - HSV Celovec 8:0 (4:0)

■ Po dveh neodločenih tekmah (s Hörzendorffom 5:5, Wöflnitzom pa 0:0) je našemu Slovenskemu atletskemu klubu uspela v nedeljo izdatna zmaga proti celovškemu HSV; 8:0 se je glasilo končni rezultat, kar priča, da naši fantje resneje mislijo vzeti nogometne vajeti v roke.

Igra ni bila preveč napeta, to pa zaradi tega, ker nasprotno moštvo v nobeni fazi ni bilo kos SAK. Treba pa je tudi poudariti, da so naši napadalci igrali preveč samovoljno in zaradi tega HSV premagali samo z 8:0. Igra se je začela, tako da je že kar v prvi minuti zadel Peter Waldhauser v mrežo. Potem pa je tekma postala dolgočasna. Trajalo pa je zelo dolgo, preden je SAK povišal na 4:0.

V drugem polčasu so naši nogometaši igrali še malomarneje, zaradi tega ni bilo več kaj pričakovati. Tako se je glasilo končni rezultat 8:0.

Gole so dali: Peter Waldhauser 3, Fera 2, Wrolich 1, Singer 1 in 1 avtogol.

Lestvica:

1. Steuerberg	4	4	0	0	18:4	8
2. Launsdorf	4	4	0	0	14:5	8
3. Wöflnitz	4	3	1	0	8:0	7
4. SAK	4	2	2	0	16:6	6

■ **Prihodnjo nedeljo igra SAK v Guttaringu. Šele v tej tekmi bomo videli, če je SAK v formi ali ne. V tej težki tekmi računajo igralci SAK na svoje pristaše, ki naj bi krepko bodrili slovenske nogometaše.**

PLAVANJE

V Beogradu se je končalo svetovno prvenstvo v plavanju. Prvo mesto so zasedle Združene države Amerike: 15 zlatih, 15 srebrnih in 7 bronastih kolajni; 2. Vzhodna Nemčija: 13 zlatih, 6 srebrnih, 9 bronastih medalj; 3. Italija: 2 zlati, 2 srebrni in ena bronasta kolajna itd.

V vaterpolu je bila 1. Madžarska, 2. Sovjetska zveza, 3. Jugoslavija.

V skokih v vodo z desetmeterskega stolpa: 1. Dibiasi (Italija), 2. Russel (Združene države Amerike), 3. Hoffmann (Vzhodna Nemčija).

LAHKA ATLETIKA

V Edinburgu je na evropskem lahkoatletskem prvenstvu zmagala pri moških Sovjetska zveza, pri ženskah pa Vzhodna Nemčija.

Zanimivosti

SEXY SKRIVNOSTI

Najbolj sexy filmska igralka? Strašni Alfred (Hitchcock) meni, da je to brez dvoma Ingrid Bergman. Zakaj? Takole pravi stari Hitch: »Prepričan sem, da so Nordijke, Nemke in Angležinje najbolj sexy ženske na svetu. Jean Harlow na primer me nikoli ni kaj posebno vznemirjala. Prava seksualna privlačnost ne tiči v zunanjem izgledu, ampak v glavi. In v tem je Bergmanova največji mojster, vsaj skrivnostna zna biti. Morda niste vedeli, da ljubim vse, kar je skrivnostno?«

VATIKANSKI PROTEST PROTI BOGOKLETNEMU FILMU

Danec J. J. Thorsen hoče posneti film z naslovom »Ljubezensko življenje Jezusa Kristusa«. Film naj bi vseboval celo sceno o orgiji v javni hiši med Kristusom in Marijo Magdaleno ter nekaterimi prostitutkami. Zadeva je sprožila hud val ogorčenja, in to ne le v katoliških in protestantskih krogih, ampak sploh v širši javnosti na svetu. Film naj bi delno financirala sama danska vlada, kar je še bolj razburilo duhove. Vatikansko glasilo »Osservatore romano« je priobčilo oster članek proti filmu, katerega označuje za grozno bogokletje. Proti snemanju filma so javno protestirale velike množice ljudi na samem Danskem, a ravnatelj »Centre national du cinema« v Franciji, kjer bi morali snemati del filma, je to prepovedal z utemeljitvijo, da gre za bogokletno de-

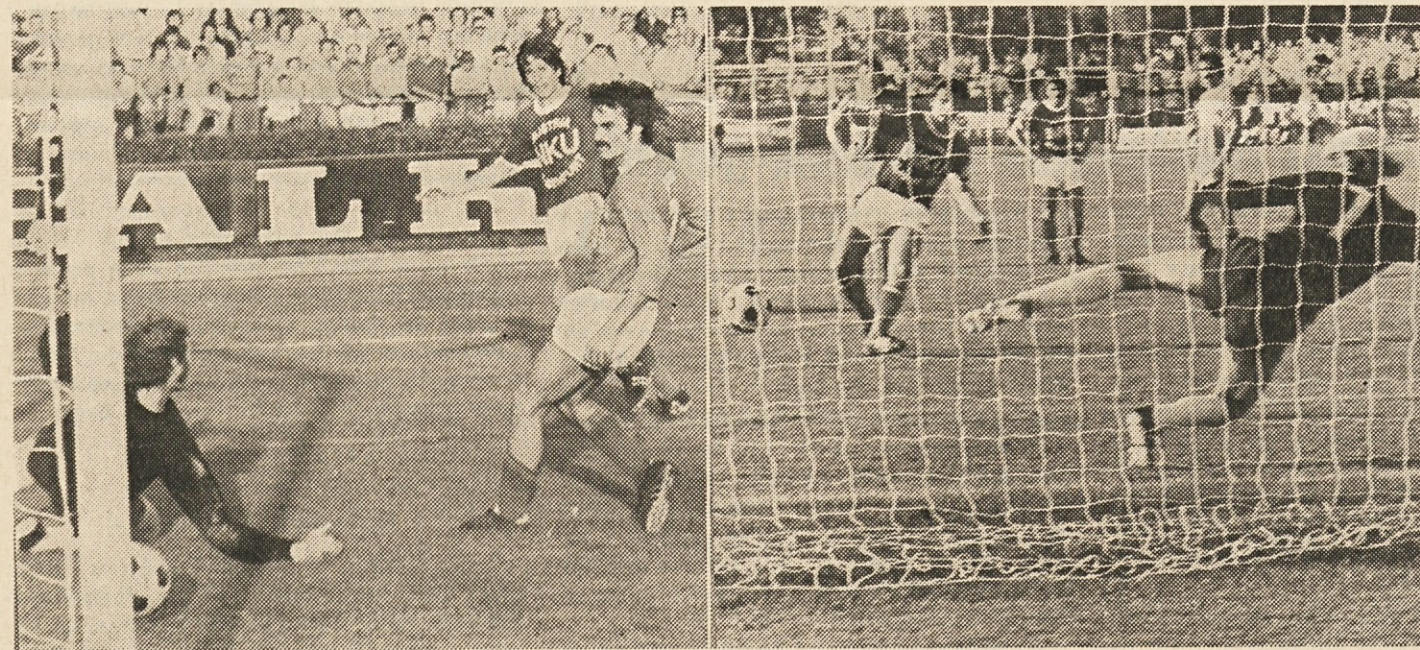
janje. Vatikan je spričo prepovedi izrekel zadovoljstvo. Režiser filma Thorsen je sicer povedal, da ni prejel od pariške vlade obvestila o prepovedi. Medtem so v Rimu neznanzi iz protesta proti filmu odrgli proti danskemu poslaništvu molotovko. Spričo vsega je zdaj možno, da danska vlada ne bo financirala filma, pač pa se je veliko skandinavsko podjetje za pornografske filme ponudilo, da dovoli režiserju financiranje v znesku 50 milijonov lir (okoli 2 milijona šilingov).

TRIJE MUŠKETIRJI 007

Dobili bomo novo izdajo Dumasovih Treh mušketirjev: D'Artagnon bo Michael York, Athos Oliver Reed (Zaljubljeni ženske), Aramis Richard Chamberlain (nikoli pozabljeni dr. Kildare) in Porthos Frank Finlay.

To, kar smo vam pravkar izdali, je bila vse doslej »top secret«, velika skrivnost, ki so nam jo Španci tajili en cel mesec, toliko časa, kolikor režiser Richard Lester (Šarm ali kako si ga prido biš in film o Beatlesih) urejuje in podi svoje tri viteze po Madridu.

To bo, kdo bi vedel katera filmska inačica 8 M-ov (in pravijo, da bo superbondovska), romana, ki je bil svoje čase najbolj bran (tako je Biblijo). Prva je bila posneta leta 1921 in glavno vlogo je igral Douglas Fairbanks. Kinoteka pozna tudi neme Tri mušketirje, da ne govorimo o francoski televiziji, ki jih ima tudi na vesti, dva ali tri.

TEKME NACIONALNE LIGE:

Tudi v šestem kolu avstrijske nacionalne lige se je nadaljevala zmagovita pot graškega moštva Sturm. Na tujem terenu, v Salzburgu, je to odlično moštvo premagalo tamkajšnjo Avstrijo z najtesnejšim rezultatom 1:0 (0:0) in vodi po šestem kolu kar s štirimi točkami prednosti pred drugoplasirano dunajsko Avstrijo: sedaj ima Sturm 12 točk.

Poleg Sturma je omeniti še naše koroško moštvo Radenthein/Beljak, ki je v šestih kolenih doseglo prav toliko neodločenih rezultatov, in ga je prav tako smatrati za senzacijo nacionalne lige; po drugi strani pa Radentajncani, prav tako kot Vienna (na repu tabele in ima samo eno točko) še niso dosegli nobene zmage: seveda pa je razlika imeti šest točk (kot jih ima Radenthein/Beljak) ali samo eno točko. Radentajncani so sedaj trenutno na osmem mestu.

Tudi celovška Avstrija je izboljšala z zmago nad Eisenstadtom 4:1 (2:1) — tekma je bila v Celovcu — svoj položaj na lestvici, trenutno je na 12. mestu. Celovška enajsterica je imela tekmo krepko v svojih rokah, tako da se je igra večinoma odigravala na Eisenstadtovi polovici. V tej tekmi se je prvič izkazal nogometaš Franz Hasil, ki je bil prava opora domačega moštva. Pri zmagovalcih so se odlikovali še Ruschko in mladi Widmann, ter zlasti še nenadkriljivi lovec golov Lothar Emmerich, ki je sam zabil dve enajstmetrovki.

Sliki: Kurt Widmann (Avstrija) se je v sobotni tekmi razigral; ta talentirani igralec je sam dal dva od štirih danih golov. Na levi sliki ga vidimo, kako strelja tretji gol za Avstrijo. Na desni je streljal Emmerich enajstmetrovko tako pretkano, da se je vratar vrgel ravno v nasprotno smer.

KSAVER MEŠKO:

19

V koroških gorah

NOVELE

IV.

V jeseni je bilo, proti koncu oktobra.

Gosta megla se je kuhala po „Peklu“, z vlažno drepmoto je ogrinjala mlin, bližnje gozdove, da se je drevje ves dan solzilo, ker ni bilo sonca za trenutek na spregled, kadar da je nekje gori v meglenih višavah zadremalo. Tesna, neprijazna tišina je polnila vso dolino, skoraj boječe je curljala voda v plitvo splav, ker je bila zapora že precej preperela in je puščala; tudi na obe od starosti in vedne mokrote črni kolesi je po dolgih žlebih tekla v tenkih pramenih, ker tudi tam ni zapora dovolj tesno zapirala.

V edini sobi v mlinu je sedel Tomaž. Na mizi pred seboj je imel precejšen kos črnega kruha in veliko zelenkasto steklenico. Počasi, kakor ves v misli zatopljen, je žvečil kruh, zdaj pa zdaj segel po steklenki, naredil krepak požirek.

Peter je bil zjutraj odšel z jerbasi v mesto. Tomaž je neseel malo pozneje velik koš Sršenovim gori v bližini župnijske cerkve. Domov grede se sicer ni mogel izogniti gostilni — denar za koš je imel v žepu in ga je silno vzne-

mirjal — ni pa dolgo obsedel; imeli so tam še delo na polju, repo so pospravljali, pa se jim ni zdelo vredno, da bi ostal kdo doma zaradi enega gosta. Tako je Tomaž le v naglici nekoliko spil, steklenico žganja si vzel s seboj — „za večerjo“, je rekel gostilničarki.

Skozi mala okna in precej zamazano steklo že zunaj umirajoči dan ni mogel več pošiljati v sobo svetlobe, ki mu je že samemu primanjkovalo. Pa je Tomažu postajalo pretesno in preneprijazno. Vzel je z deščice na steni star lesen svečnik, prižgal lojevo svečo. Za silo je razsvetljevala sobo; velika senca Tomaževa se je pošastno pozibavala na steni, kadar je plamen sveče vztrepetal ali se je Tomaž kaj premaknil, segel po kruhu ali steklenici.

Zdel se je vznemirjen; zdaj pa zdaj je sunkovito dvignil glavo, skoraj plašno prisluhnil. A vse tiho, v mlinu in zunaj, celo tihega šumljanja vode ni bilo slišati v sobo. Pa je zamahnil z rokami, kakor bi z obema odganjal neprijetne misli — da so temna krila velikanske ptice zaplahutala čez steno, se je zdelo. Naglo je segel po steklenici, krepko potegnil, kakor bi se hotel s pijačo okrepčati in se opogumiti, pregnati z njo mračne misli, hude slutnje.

Kar se je zdrznil, napeto prisluhnil, ves obraz mu je poslušal. Res, vrata v mlin so zaškripala, počasni koraki se bližajo sobi.

Čez trenutek je vstopil Peter. Ne da bi želel dober večer, rekel črno ali belo, je palico ropotaje poslonil ob steno blizu mize, počasi, nekako nerodno in stežka sedel na stol ob mizi. Tomaž, dasi ga je že občutno mamilo žganje, je precej spoznal, da ni sedel s tako težo od same utrujenosti, ampak ga je tudi Peter nekje nekoliko obilno pil. In da je mračne, slabe volje.

Ker ni spregovoril Peter, je molčal tudi Tomaž. Ko je Peter grbančil čelo, kakor bi napeto premišljeval, in je temno zrl predse, je Tomaž s svojimi malimi, od pijače krvavo podplutimi očmi nemirno mežikal. Ne samo tiho, tesno je bilo v sobi, kakor bi bil s Petrom vstopil še neki tretji, neviden, ki pa polni zdaj s svojo navzočnostjo vso sobo in s čudno težo pritiska na srce in misli.

Kar sta se nenadno oba moža spogledala; a kakor bi se v trenutku oba prestrašila tega pogleda in skrivnosti, ki so iz njega govorile ali vsaj nekaj iskale, sta oba naglo povsela oči.

„Torej si prišel, Peter? Si dobro prodal?“ je pričel Tomaž, ki molka, te tesnobe ni mogel več prenašati.

Peter je nekaj zamrmral, s čimer Tomaža ni umiril, prej še huje zbegal. Ali je Petra med potjo kaj hudo užalilo, je nemirno premišljeval, ali je slabo prodal, pa se jezi? Morda ga dela tako mračnega le zaužita pijača? Ali so ga zvalili kam v gostilno, v veselo pivsko družbo, in je preveč zapravlil? Saj z denarjem je natančen in tesen.

„Tudi jaz sem zanesel k Sršenovim,“ je nadaljeval, a bolj prisiljeno kakor zaupno, „kakor sva se bila dogovorila. Sršenka — dobri ljudje so! — mi je dala za pot še lepo klobaso.“

„Plačali pa menda tudi so?“ je kratko, trdo vprašal mlinar.

„So. Hudo potreben sem bil, ko sem šel domov, malo pijače sem si kupil.“

„Malo je najbrž ni bilo,“ je mračno godrnjal Peter.

Tomaž je segel po steklenici; roka se mu je tresla, ko jo je dvignil in jo podprl proti luči, da bi videl, koliko je še v nji.

tedenski program

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 16. septembra: 7.10—7.40 Duhovni nagovor. — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 17. septembra: 13.45—14.30 Informacije. — Lev Detela: Koroška literarna panorama (Koroški pesniki in pisatelji — pesniški svet Gustava Januša). — TOREK, 18. septembra: 9.30—10.00 Za vsakega nekaj. — 13.45—14.30 Informacije. — Športni mozaik. — Otroci, poslušajte! — SREDA, 19. septembra: 13.45—14.30 Informacije. — Simfonični koncert (L. M. Škerjanc: Concertino za klavir in godala). — Slava Vojvodine Kranjske (Spominski zapis Ivana Virnika ob 280-letnici smrti Janeza Valvazorja). — ČETRTEK, 20. septembra: 13.45—14.30 Informacije. — Žena, družina, dom. — PETEK, 21. septembra: 13.45—14.30 Informacije. — Hudomušne pesmi in poskočna glasba. — SOBOTA, 22. septembra: 9.00—10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

1. PROGRAM

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA: 16.30 Za otroke od 6. leta dalje: Deček, ki je napravil vse napol — 16.40 Za otroke od 11. leta dalje: Kenguru Skippy — 17.05 Pustolovske počitnice — 17.30 Za družino: Tisoč bojevnikov — tisoč zmagovalcev — 17.55 Papatin, lahko noč za najmlajše — 18.00 Benetke — 18.30 Za mladino od 14. leta naprej: Kdo več ve? — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Šport — 20.10 Beseda v nedeljo zvečer — 20.15 Bregenski festival 1973: Ribičevke — 21.55 Šport in čas v sliki — nočna izdaja.

PONEDELJEK, 17. SEPTEMBRA: 18.00 Preiskunja na daljavo — 18.25 Papatin, lahko noč za najmlajše — 18.30 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Jason King — 21.10 Oddaja za naročnike ORF — 21.20 V dirkalnem taboru — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja.

TOREK, 18. SEPTEMBRA: 18.00 Walter in Connie: Tečaj angleškega jezika — 18.25 Papatin, lahko noč za najmlajše — 18.30 Knips — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.10 Kruh prejšnjih let — 22.40 Čas v sliki — nočna izdaja.

SREDA, 19. SEPTEMBRA: 11.00 Program za delavce: Zato premisli, kdor se večno veže — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Cirkuska predstava — 17.10 Risati — slikati — oblikovati — 17.35 Za družino: Tri ženske v hiši — 18.00 Tečaj francoskega jezika — 18.25 Papatin, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kuhinja v televiziji — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Senzacije pod cirkusko kupolo — 21.10 Prezezi — 22.10 Čas v sliki — nočna izdaja.

ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA: 18.00 Tečaj italijanskega jezika — 18.25 Papatin, lahko noč za najmlajše — 18.30 Šport — 18.55 Šepetanje v stanovanju — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Američan v Parizu, film-musical — 22.10 Čas v sliki — nočna izdaja.

PETEK, 21. SEPTEMBRA: 11.00 Program za delavce: Kruh prejšnjih let — 18.00 Zeleni svet: Števila, dejstva, perspektive — 18.25 Tako se igrajo oni... v Sidneyju, lahko noč za najmlajše — 18.30 Pater Brown — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Komisar — 21.20 Cena blagostanja — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja. — 22.25 Hrumeča postelja z nebom, danska filmska šaloigra.

SOBOTA, 22. SEPTEMBRA: 16.05 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.30 Za družino:

Poklic-aktualno — 16.35 Naš prijetni dom — 17.00 Klub seniorjev — 18.00 Mnenja sem — 18.25 Tako se igrajo oni... v Camdenju, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura-posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Halo... hotel Sacher... Vratar — 21.20 Šport — 21.50 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.55 Storilec je med nami.

2. PROGRAM

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA: 18.00 Tedenski magazin — 18.30 Panorama — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Kultura-posebno — 20.05 Vprašanja kristjana — 20.10 Izobrazba — 25.15 V lastni zadevi — 21.45 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 17. SEPTEMBRA: 18.30 Televizija v šoli: Pisani denar iz vsega sveta — 19.00 Omembe vredni predmeti iz prirodopisnega muzeja: Ptice — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Skrivnosti morja — 21.05 Paris umetnikov — 21.40 Avstrija v sliki — Čas v sliki in kultura.

TOREK, 18. SEPTEMBRA: 18.30 Televizija v šoli: Avstrijska carina — 19.00 Morska biologija — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Glasba razvedruje. O lovcih in divjih lovcih — 21.05 Sosedje — 22.15 Avstrija v sliki — Čas v sliki in kultura.

SREDA, 19. SEPTEMBRA: 18.30 Televizija v šoli: Šah smrti z elektriko — 19.00 Igranje — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Mož v kačji koči — 22.10 Avstrija v sliki, — Čas v sliki in kultura.

ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA: 18.30 Televizija v šoli: Mesto dela zgodovino — 19.00 Pevci laži — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Brez nagobčnika — 21.15 Odprl se mi je novi svet — 21.40 Avstrija v sliki — Čas v sliki in kultura.

PETEK, 21. SEPTEMBRA: 18.30 Kar bi morali vedeti — načelno utrditi — 18.45 Uvod v elektriko — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Originalni film: Kitöres (Izbruh) — 22.00 Avstrija v sliki — Čas v sliki in kultura.

SOBOTA, 22. SEPTEMBRA: 14.10 Saga o Forsythih — 15.00 Mednarodne konjske dirke iz Luxemburga — 17.20 TKX ne odgovarja — 18.55 Glasbena poročila — 19.30 Čas v sliki — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Blato — La case — 21.35 Čas v sliki.

LJUBLJANSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA: 8.50 Skrivnosti morja — ponovitev barvnega filma — 9.40 Po domače z ansamblom Milana Križana — 10.10 Kmetijska oddaja — 10.55 Mozaik — 11.00 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Enciklopedija živali, barvna filma — 11.55 Poročila — 12.00 TV kaži pot — Nedeljsko popoldne (Po domače sredi Ljubljane, Atletika Finska: Sovjetska zveza, Vzhodna Nemčija, Za konec tedna) — 18.15 Poročila — 18.20 Pet tisoč prstov dr. T. — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.30 TV barometer — 21.20 Baletna oddaja — 21.35 Športni pregled — 22.05 Poročila.

PONEDELJEK, 17. SEPTEMBRA: 9.05 Odprta univerza — 9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 TV v šoli (do 11.30) — 14.45 TV v šoli — ponovitev 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 TV v šoli — ponovitev — 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) — 17.45 A. Marodič: Krikec in Pikec — I. del lutkovne predstave — 18.15

Obzornik — 18.30 Enciklopedija živali — barvni film — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 J. Otčenašek: Romeo in Julia konec novembra — češka barvna TV drama — 22.00 Kulturne diagonale — 22.45 Poročila.

TOREK, 18. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.00 TV v šoli (do 11.30) — 14.20 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Ruščina — ponovitev — 16.45 TV v šoli — ponovitev — 17.15 Madžarski TV pregled — 17.40 Eva in Eva — poljski barvni film — 18.10 Obzornik — 18.25 Vsako leto v septembru — oddaja iz cikla, Od zore do mraka — 18.55 Mozaik — 19.00 Osebna nega: Mastna koža — 19.20 Od Grmeča do Dinare — I. del beograjske serije Karavana — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 Pogovor o samoupravnih interesnih skupnostih — 21.25 Pogled za kulise — oddaja o snemanju angleške nadaljevanke Vojna in mir — 22.10 Poročila.

SREDA, 19. SEPTEMBRA: 8.20 TV v šoli — 11.00 TV v šoli (do 11.30) — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.50 Mačkon in njegov trop TV PREGLED — 17.50 Markon in njegov trop — barvni film — 18.15 Obzornik — 18.30 Na sedmi stezi — športna oddaja — 18.50 Arhitektura in družba: Ceste — 19.15 Mozaik — 19.20 Kaj hočemo — Ob ustavnih in kongresnih razpravah — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 Che Guevara — italijanski film — 21.35 Glasbeni nočno: A. Lajovic: Adagio — 21.45 Poročila — 21.50 Rezervirano za šport — ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli

Vestfalski Slovenci

(Nadaljevanje s 5. strani)

ravnatelj, ki bodo v usakem pogledu močna opora koroškim Slovincem!« Kar razumeti ni mogel, da so koroški Slovenci po 2. svetovni vojni tako zelo prikrajšani v narodnostnem pogledu. Zelo velike upe je stavil na Slovensko gimnazijo v Celovcu in zelo je bil vesel, da se število slovenskih dijakov usako leto večja. Večkrat mi je zapal z žalostjo v srcu, da slovenska matična domovina še vedno premalo stori za svoje zamejske brate in sestre.

Takrat mi je tudi še pripovedoval, kako je Nemčija pred 2. svetovno vojno skrbelo za svoje po svetu raztresene narodne ude — tedaj je bilo registriranih v »Hiši nemštva« v Stuttgartu okoli 30 milijonov nemških izseljencev po vseh predelih sveta in vse je bogato podpirala matična nemška država. Tudi matična domovina Slovenija bi morala to posnemati. Podpreti bi morala svoje rojake kjerkoli živijo po svetu, najbolj pa seveda tiste drobce slovenske krvi, ki so izpostavljeni narodnemu in kulturnemu zatiranju. Dve leti pred smrtjo — tedaj je bil star 80 let — je obiskal Slovenijo, ki jo je resnično ljubil. Ko sva si segla v roke ob njegovem prihodu na ljubljanskem kolodvoru, mi je dejal: »Srečen sem, da stojim na slovenski zemlji, saj to je sveta zemlja, prepojena s krvjo zvestih Slovencev in Slovenov...« Zato se ne bomo čudili, če je med svojimi spomini dobesedno napisal tudi tole:

»Ob koncu moram zlasti poudariti, da je moje spoštovanje do slovenskega naroda ob pisanju spominov o Vestfalskih Slovincih rastlo in tudi moja ljubezen se je poglobila do vseh Slovencev. Zatorej:

Klobuk dol pred slovenskim narodom!
Predragi Slovenci, pristrčno vas vse pozdravljam. Bog vas živi in ohrani! Bog živi slovenski narod!«

Kakšne namene je imel pokojni prelat Tensundern s pisanjem svojih spominov?

Prepričan sem, da je napisal svoje spomine o VESTFALSKIH SLOVENCIH iz ljubezni do Slovenije in Slovencev. Njegov dom v Nordwalde pri Münstru je bil resnično »košček Slovenije na tujem«, kjer je bil sleherni Slovenec ljubeznivo sprejet. Omeniti moram, da je pokojni prelat Tensundern že pred 2. svetovno vojno v Marijboru zapisal v spominski knjigo: PO KRVI SEM NEMEC — PO SRCU SLOVENEK. Spomine je posvetil nadškofu dr. Antonu B. Jegliču, ki je svojim rojakom na tujem izkazoval očetovsko ljubezen, saj je VESTFALSKE SLOVENCE dvakrat obiskal, jih

— 10.35 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Francoščina (do 11.30) 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Francoščina — ponovitev — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.25 Iz slovenske književnosti: A. T. Linhart: Županova Micka — 18.15 Obzornik — 18.30 Tišina, na sporedu je nemi film — 18.55 Viharni vrh — nadaljevanje in konec — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Kam in kako na oddih — 20.40 Četrtekovi razgledi: Jubilej zvestobe — 21.30 E. Zola: Germinal — TV nadaljevanje — 22.20 Poročila.

PETEK, 21. SEPTEMBRA: 9.30 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.40 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Angleščina — ponovitev — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.45 Pisani svet — 4. oddaja — 18.15 Obzornik — 18.30 Moj sistem — oddaja iz cikla Rekreacija — 18.55 Pet minut za boljši jezik — 19.00 Mozaik — 19.05 Kratek film in naš ekran — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti: R. Gordon — C. Kanij: Dvojno življenje — 22.15 XXI. stoletje — 22.40 Poročila.

SOBOTA, 22. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli — 11.00 TV v šoli (do 12.00) — 17.30 Plesi plemena Zahgawa — barvna oddaja — 18.00 Obzornik — 18.15 Guliver — serijski film — 19.10 Mozaik — 19.45 Risanka — 19.50 Cickak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV Barometer — 20.30 Ob koncu poletja — zabavna oddaja — 21.10 Skrivnosti morja — barvni film — 22.10 Stari narja — serijski barvni film — 22.35 TV kaži pot — 22.55 Poročila.

vodil na Marijino božjo pot v Kevelaer, kjer jim je kot oče govoril, jih navduševal za Boga ter jim vlival ljubezen do rodne zemlje in jih vse izročil v Marijino varstvo. S svojimi spomini je želel pozdraviti in počastiti vse slovenske brate in sestre, kjerkoli živijo in si v širnem svetu služijo trdi usakdanji kruh. Ob vsem tem pa je želel opozoriti tudi vse merodajne faktorje v Sloveniji, ki jim je poverjena skrb za izseljenke in zdomce, naj pravočasno priskočijo na pomoč svojim rojakom, da se ne bo zgodilo z njimi tako, kot poje župančič: Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginili...

- Prepričan sem, da bodo po knjigi
- VESTFALSKI SLOVENCİ, naši rojaki
- radi segli in veseli prebrali spomine o
- naših rojakih, ki jih je narekovalo srce,
- ki je Slovence spoštovalo in resnično
- ljubilo. Družba sv. Mohorja v Celovcu,
- ki je založila in izdala spomine pokoj-
- nega prelata Božidarja Tensunderna
- VESTFALSKI SLOVENCİ, pa je po-
- kazala veliko razumevanje in ljubezen
- za slovensko kri, ki je danes razlita že
- po vseh predelih sveta. V imenu pokoj-
- nega prelata Božidarja Tensunderna iz-
- rekam Družbi sv. Mohorja v Celovcu in
- njenemu ravnatelju msgr. dr. Janezu
- Hornböcku pristrčno zahvalo!

- Dragi gospod doktor, zahvala tudi te-
- bi, ki se na moč prizadevaš še zdaj za
- slovenske izseljence in ki si posredo-
- val, da sta oba naša nemška prijatelja
- napisala dragocene spomine!

Dr. M. T.

Mokrije - Dvor

Prvega septembra je po dolgi boleznini umrl v celovski bolnici g. Janez Kordes. Številni pogrebci so spremili Majdnovega očeta od hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Danijelu. Pogrebne obrede je opravil šentviški župnik g. Franc Kristof in šentviški cerkveni zbor je pod vodstvom Hanzeja Kežarja pel na domu, v cerkvi in ob grobu žalostinke.

Žalujoči ženi in otrokom naše sožalje.

*

V soboto, 9. septembra, je bila svečana otvoritev novega gostišča pri Hojniku v Mokrijah. Izredno številni gostje iz bližnje in daljnje okolice so s svojo udeležbo počastili mladega podjetnika Florija Sienčnika in mu želeli, da bi novo podjetje dobro uspevalo.

Rutar - Center

nudi vedno več

Color-televisor
šil. 12.900.—

Pri nakupu novega belo-črnega televizorja znamke: Telefunken — Imperial televizor — šil. 1500.— za vaš stari televizor!

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 - 381